

Напрямки роботи ПМПК. Взаємозв'язок логопеда з батьками

Завідувач ХМПМПК
Степанова В.В.

Діяльність ХМПМПК

спрямована на:

Виявлення, облік, діагностику дітей, які потребують корекції

Направлення їх до спеціальних ДНЗ та ЗНЗ, лікувальних закладів, установ та закладів системи праці та соціального захисту населення

Надання індивідуальної корекційної допомоги та добір відповідних програм навчання цієї категорії дітей

Консультування батьків, педагогів, медичних працівників з питань навчання, виховання, соціалізації дітей з ООП

Просвітницьку діяльність серед населення

Мета діагностичного обстеження дітей полягає у вивченні складних форм психічної діяльності: мовлення та мислення.

Завдання обстеження:

- 1. З'ясування розвитку дитини на ранніх етапах онтогенезу.**
- 2. Дослідження немовленнєвих функцій.**
- 3. Дослідження всіх компонентів мовленнєвої системи.**
- 4. Аналіз і оцінка всіх отриманих даних.**
- 5. Передбачення шляхів компенсації дефекту.**

Діагностика мовленнєвого розвитку дітей проводиться за напрямками:

- Діагностика мовлення дітей у процесі вивчення інтелектуальної діяльності як один із показників розумового розвитку.

- Детальне вивчення всіх засобів мовлення з метою виявлення і корекції недоліків.

В процесі психолого – логопедичного вивчення дитини з вадами мовлення логопед повинен вирішити низку завдань:

Виявити первинний дефект

З'ясувати обсяг мовленнєвих навичок

Зіставити його з віковими нормативами

Визначити і кваліфікувати особливості психічного розвитку

Співвіднести рівень мовленнєвого і психічного розвитку

Зіставити мовленнєву та пізнавальну активність

Визначити потенційні можливості компенсації дефекту

Визначити тип установи для подальшого навчання та виховання дитини

Методи вивчення дітей з
мовленнєвою патологією

Біографічний

Вивчення продукції
діяльності дітей

Спостереження (пасивне,
активне)

Бесіда

Експеримент

Аналіз

Логопедична діагностика дитини складається з декількох взаємопов'язаних етапів

Орієнтовний етап

Диференціальний етап

Обстеження немовлених функцій

Детальне обстеження всіх компонентів мовленнєвої системи

Заключний або уточнюючий етап

**В логопедичному заключенні
необхідно відобразити характер
порушень мовлення, враховуючи
психолого – педагогічну і клініко
– педагогічну класифікацію.**

Взаємозв'язок виховного процесу батьків та логопеда

В основу роботи логопеда з родинами покладені наступні принципи:

Принцип комплексного підходу до організації корекційно – педагогічного процесу.

Принцип єдності діагностики і корекційно – педагогічного процесу.

Принцип співробітництва між батьками і фахівцями, батьками і дітьми.

Принцип врахування інтересів.

Принцип ведучої діяльності.

Принцип онтогенетичного підходу.

Вікові показники розвитку мовлення ДИТИНИ

Вік дитини	Звуки мовлення
Від 1 до 2 років	А, О, Е, П, Б, М
Від 2 до 3 років	У, И, І, Т, Д, Н, К, Г, Х, В, Ф, Й
Від 3 до 4 років	С, З, Ц
Від 4 до 5 років	Ш, Ж, Ч, Щ
Від 5 до 6 років	Л, Ль, Р, Рь

Для виховання звукової культури мовлення необхідно враховувати:

Розвиток слухового сприймання

Формування звуковимови

Розвиток голосового апарату

Розвиток темпу мовлення

Розвиток фізіологічного та мовленнєвого дихання

Оформлення мовленнєвих карток та поради з взаємодії логопеда з батьками

Оформлення мовленнєвих карток, логопедичних представлень та характеристик

Підготовка необхідної документації за встановленою формою - важливий обов'язок учителя-логопеда, один із суттєвих показників його професіоналізму.

При написанні логопедичних висновків, характеристик, представлень, оформленні мовленнєвих карток логопеду необхідно раціонально використовувати свій робочий час.

Щоб не витратити зайвого часу на підбирання певних фраз, спеціальних виразів та формулювань, пропонуються деякі варіанти готових відповідей, які спрощують заповнення документації, зберігаючи їх зміст та правильність. Це допоможе логопедам більш ефективно організувати свою роботу. У переліку немає жорсткої послідовності. Він може бути використаний логопедами загальноосвітніх і корекційних шкіл, дитячих поліклінік, дефектологами, психологами, студентами дефектологічних та психологічних факультетів.

Варіанти відповідей.

Дані про хід мовленнєвого розвитку

- Мовленнєвий розвиток відповідає вікові.
- Мовленнєвий розвиток без особливостей.
- Мовленнєвий розвиток із затримкою.
- Ранній психомоторний розвиток із затримкою.
- У ранньому віці переніс (пневмонії, діатез тощо).
- Пізно почав розмовляти.
- У дошкільний період проводилась корекція звуковимови в умовах поліклініки, корекційної групи ДНЗ.
- Фразове мовлення - з 3-х років (4-х, 5-ти).

Стан та рухливість артикуляційного апарату

- Анатомічна будова без аномалій.

Мистецтво спілкування, як основний елемент виховного процесу (поради батькам)

«Сама велика розкіш у світі – розкіш людського спілкування» - писав А.Екзюпері. Його основи закладаються в сім'ї: перші емоції, перші слова, азбука міміки, вміння впізнавати людей, їх настрій. Поступово спілкування ускладнюється, в нього залучаються все нові і нові елементи: мова жестів, манери і поза, інтонація і ритмічна сторона мови.

Подня чуючи виразну вимову, дитина, завдяки наслідуванню, її й засвоїть, саме така мова стане для неї звичною.

Щоб турботливі батьки могли оцінити, як розвиваються їхні діточки, наведемо основні показники розвитку мовлення дітей від 3 до 6 років.

Третій рік життя

Між 2 та 3 роками активно формується фразове мовлення. Висловлювання дитини стають граматично оформленими. Діти починають засвоювати граматичну будову мовлення: відмінкові закінчення, узгодження прикметників з іменником, використовують деякі прийменники (на, у), форми однини і множини. До 3 років у дитини формуються всі основні граматичні категорії. Відбувається активне зростання словникового запасу. Дитина активно наслідує однолітків та бавиться в колективні ігри.

Четвертий рік життя

Між 3 і 4 роками мовленнєвий розвиток істотно покращується. Дитина знає назви багатьох предметів. Вона узагальнює їх, тобто розрізняє групи предметів та називає їх: посуд, одяг, іграшки, тварини тощо. Діти до 4 року життя вживають прості та складні речення. Найбільш розповсюджена форма висловлювання – просте поширене речення: «Ми з мамою ходили в магазин за хлібом», «Я люблю гратися великою машиною». Дитина знає велику кількість слів, але вимова звуків ще недостатньо чітка. Малюк може добре вимовляти слова, що складаються з 2 складів, але при вимові слів з 3-4 складів може допускати помилки: пропустити цілий склад, переставити склади місцями, пропустити деякі приголосні звуки в середині слова.

П'ятий рік життя

Між 4 і 5 роками словниковий запас дитини сягає 1500-2000 слів. В активному мовленні вона використовує майже усі частини мови. Продовжує засвоювати узагальнюючі слова та граматичну будову мовлення, але ще може припускати граматичних помилок: іноді неправильно використовує відмінкові закінчення, узгоджує між собою слова. Дитина починає висловлювати особисту думку з приводу якихось подій, розмірковує про навколишній світ. За допомогою дорослих малюк переказує казки, повторює невеликі вірші. У більшості дітей в цьому віці покращується звуковимовна: вони правильно вимовляють свистячі звуки (с, з, ц), починають вимовляти шиплячі звуки (ш, ж, ч, ц), але ще можуть плутати їх і замінювати одні одними (шапка – сапка). Звук «р» діти ще не можуть замінювати на «й», «л» або «ль» (рак – йак, риба – либа).

Шостий рік життя

До кінця шостого року життя активний словник дитини складає від 2500 до 3000 слів. Висловлювання дитини стають більш повними і точними. В 5-річному віці діти самостійно складають розповідь, переказують казку, тобто оволодівають одним з найважчих видів мовлення – монологічним мовленням. У висловлюваннях дитини

Дякую за увагу!

